

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 23 czerwca 2026 r.

Znak: WK.610.45.2025.4

Pan
Wojciech Saługa
Marszałek
Województwa Śląskiego

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 10 grudnia 2025 r. do 16 marca 2026 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Województwa Śląskiego** za okres od 1 stycznia 2019 r. do 16 marca 2026 r. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 24 kwietnia 2026 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7).

W zakresie długu publicznego:

- *W latach 2021 - 2023 realizowano zadania obciążające budżet Województwa Śląskiego na kolejne lata, pomimo że zadań tych nie ujęto w wykazie przedsięwzięć w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Śląskiego, określając równocześnie dla nich limit wydatków w poszczególnych latach, czym naruszono art. 226 ust. 1 pkt 8, art. 226 ust. 3 pkt 4, art. 228 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 226 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło umów wykonawczych zawartych ze spółką Stadion Śląski Sp. z o.o. obejmujących wykonywanie zadań własnych Województwa Śląskiego z zakresu edukacji, kultury, kultury fizycznej oraz sportu: nr 215/IR/2015 z dnia 18 lutego 2015 r. oraz nr 2243/GP/2015 z dnia 28 września 2015 r. wraz z aneksami. Usługi publiczne, powierzone do wykonania Spółce na podstawie ww. umów, Spółka zobowiązana była wykonywać do dnia 23 września 2023 r.

Wykonanie wydatków brutto z tytułu realizacji obu umów (w ramach rekompensaty eksploatacyjnej i wykonawczej) wynosiło:

rok 2021 – 46.500.000,00 zł,

rok 2022 – 43.400.000,00 zł,

rok 2023 – 73.687.565,00 zł.

Z wyjaśnień pracowników Urzędu Marszałkowskiego wynikało, iż na podstawie powyższych umów wykonawczych Spółka realizowała zadania roczne, a umowy nie zawierały sumarycznej kwoty, która rozłożona na lata mogła zostać wskazana w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Kwoty rekompensat ujęte były w przyjętym przez Sejmik Województwa Śląskiego budżecie Województwa Śląskiego, na zadania realizowane zgodnie z przyjętym planem finansowym na dany rok.

Zauważyć jednak należy, iż jak wynika z treści obu ww. umów wykonawczych, wartość wynagrodzenia w postaci rekompensat eksploatacyjnej oraz wykonawczej została w każdej umowie określona poprzez wskazanie maksymalnej jej wielkości (średniej rocznej wartości netto), tj. kwoty równowartości 15 mln euro.

Zgodnie bowiem z treścią obu umów wykonawczych:

> Województwo nie przewiduje przyznania Spółce rekompensaty o średniej rocznej wartości netto powyżej równowartości 15 mln euro, rozumianej jako średnia rocznych kwot rekompensaty przewidzianych w okresie powierzenia;

> średnioroczna wartość Rekompensaty nie przekroczy – zgodnie z Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. U. UE L 7 z dnia 11 stycznia 2012 r., str. 3) – kwoty równowartości 15 mln euro, ustalanego wg kursu średniego NBP z dnia jej udzielenia, w całym okresie obowiązywania Umowy;

> z tytułu świadczenia usług publicznych objętych Umową zgodnie z ww. Decyzją Komisji Europejskiej, Województwo udzieli Spółce Rekompensaty kosztów jej wykonania.

W świetle art. 226 ust. 4 ww. ustawy o finansach publicznych, przedsięwzięcie to wieloletnie programy, projekty lub zadania, do których niewątpliwie należy zaliczyć wieloletnie umowy zawarte ze spółką Stadion Śląski Sp. z o.o., na podstawie których Województwo Śląskie ponosiło wydatki wykraczające poza jeden rok budżetowy. W związku z powyższym, zgodnie z art. 226 ust. 3 tej ustawy, w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej należało określić odrębnie dla każdego przedsięwzięcia m.in. limity wydatków w poszczególnych latach, zgodnie z wzorem tego załącznika, stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 83).

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą m.in. kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, o których mowa w ust. 3.

Organ wykonawczy posiada więc kompetencję do realizacji zobowiązań wieloletnich wyłącznie w granicach limitów określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Realizacja zawartych przez Województwo Śląskie ze Spółką Stadion Śląski Sp. z o.o. umów wykonawczych należała do zakresu działania byłego Departamentu Sportu, do którego zadań należało również przygotowanie dokumentów źródłowych stanowiących podstawę opracowania projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej w tym zakresie.

Umowę wykonawczą nr 215/IR/2015 z dnia 18 lutego 2015 r. zawarli: p. Gabriela Lenartowicz oraz p. Kazimierz Karolczak – byli Członkowie Zarządu Województwa Śląskiego. Do umowy zawarto 45 aneksów.

Umowę wykonawczą nr 2243/GP/2015 z dnia 28 września 2015 r. zawarli: p. Aleksandra Skowronek – były Wicemarszałek Województwa Śląskiego oraz p. Kazimierz Karolczak – były Członek Zarządu Województwa Śląskiego.

Do umowy zawarto 29 aneksów.

Obie umowy zostały kontrasygnowane przez p. Elżbietę Stolorz-Krzysz – Skarbnika Województwa Śląskiego.

Wniosek nr 1

Zapewnić ujmowanie wszystkich realizowanych przedsięwzięć w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Śląskiego, stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 8, art. 226 ust. 3 pkt 4, art. 228 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 226 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.) oraz załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 83).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- W ogłoszeniach o przetargach ustnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości organizowanych w latach 2022 - 2025, a następnie w protokołach z przeprowadzonych przetargów, nie wskazywano informacji o obciążeniach nieruchomości lub ich braku oraz o zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość lub ich braku.

Powyższym naruszono § 10 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz § 13 pkt 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r., poz. 2213).

Powyższe stwierdzono w przypadku następujących przetargów:

- przetargu przeprowadzonego w 2023 r. na sprzedaż nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, oznaczonej jako działka nr 1558 położonej w Bielsku – Białej,
- trzech przetargów przeprowadzonych w latach 2023 - 2024 na sprzedaż nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, oznaczonej jako działka nr 436/60, położonej w Górkach Wielkich,
- trzech przetargów przeprowadzonych w latach 2022 - 2025 na sprzedaż lokalu mieszkalnego w budynku przy ul. Częstochowskiej w Parzymiechach, położonego

na nieruchomości oznaczonej jako działka nr 736/1 wraz z udziałem we własności gruntu,

- trzech przetargów przeprowadzonych w latach 2022 - 2025 na sprzedaż nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym, oznaczonej jako działka nr 140/27, położonej w Wodzisławiu Śląskim, wraz z udziałem we własności gruntu,
- czterech przetargów przeprowadzonych w latach 2024 - 2025 na sprzedaż lokalu użytkowego w budynku nr 833 położonym na nieruchomości oznaczonej jako działka nr 6617/3, położonej w Istebnej, wraz udziałem we własności gruntu.

W ogłoszeniach o przetargach oraz w protokołach z przetargów w zakresie informacji o obciążeniach nieruchomości wskazywano tylko informację o wpisach w poszczególnych działach księgi wieczystej lub braku takich wpisów.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, wskazanie w ogłoszeniu o przetargu i w protokole z przetargu informacji o wpisach lub braku wpisów w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości czyniło obowiązkowi podawania w ww. dokumentach sprzedaży informacji o obciążeniu nieruchomości lub jej braku. W zakresie braku informacji o zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość wyjaśniono, że w przypadku, gdy nieruchomość jest przedmiotem zobowiązania taka informacja jest wskazywana, natomiast brak wskazania w ww. dokumentacji takiej informacji jest równoznaczny z tym, że nieruchomość nie jest przedmiotem zobowiązania.

Należy zauważyć, że informacja o wpisach lub braku takich wpisów w poszczególnych działach księgi wieczystej, nie jest równoznaczna z informacją o obciążeniach lub o braku obciążeń nieruchomości, bowiem mogą zaistnieć przypadki obciążeń nieruchomości, które nie zostały ujawnione w księdze wieczystej. Potwierdza to praktyka stosowana przy zawieraniu umów sprzedaży nieruchomości, polegająca na składaniu do aktu notarialnego oświadczeń przez osoby dokonujące sprzedaży, o braku obciążeń nieruchomości nie ujawnionych w księdze wieczystej.

- W 2024 r. zaniechano zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o wyniku przetargu na sprzedaż nieruchomości, czym naruszono § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r., poz. 2213).

Powyższe dotyczyło informacji o przetargach na sprzedaż lokalu użytkowego w budynku nr 833 położonym na nieruchomości oznaczonej jako działka nr 6617/3 położonej w Istebnej, wraz udziałem we własności gruntu, przeprowadzonych kolejno w dniach: 20 lutego 2022 r., 16 lipca 2024 r., 14 listopada 2024 r., zakończonych wynikiem negatywnym.

Informacje o wynikach ww. przetargów podano do publicznej wiadomości jedynie poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, brak informacji o wyniku tych przetargów nastąpił z powodu przeoczenia o charakterze techniczno-organizacyjnym na etapie przejmowania dokumentacji przez nowego pracownika i był to błąd o charakterze incydentalnym.

Zadania w zakresie przygotowania nieruchomości do sprzedaży, w tym sporządzenia projektów dokumentacji przetargowej należały do pracowników Departamentu Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór nad pracownikami w tym zakresie pełnił Dyrektor tego Departamentu.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Departamentu Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w zakresie prawidłowego przeprowadzania przetargów ustnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości, co w szczególności dotyczy:

- wskazywania w ogłoszeniach o przetargach oraz w protokołach z przetargów informacji o obciążeniach nieruchomości lub ich braku oraz o zobowiązaniach, których przedmiotem jest nieruchomość lub ich braku, stosownie do postanowień § 10 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz § 13 pkt 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r., poz. 2213),
- publikowania informacji o wyniku przetargu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego, stosownie do postanowień § 10 ust. 1 powyższego rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z kontrahentami:

- *W 2025 r. nie dokonano terminowego zwrotu zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji w wysokości 44.586,96 zł. Naruszono tym art. 453 ust. 2 i ust. 3 ustawy 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 z późn. zm.).*

Nieprawidłowość dotyczyła zadania p.n. „Zaprojektowanie, wykonanie, dostawa i montaż foteli do Sali wielofunkcyjnej w ramach zadania pn. „Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie” realizowanego na podstawie umowy nr 0202/2022 z dnia 10 lutego 2022 r.

Termin zwrotu wykonawcy zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji upłynął 28 kwietnia 2025 r., natomiast zwrotu tego zabezpieczenia dokonano 18 grudnia 2025 r., tj. 234 dni po terminie.

Przyczyną nieterminowego zwrotu zabezpieczenia roszczeń było zaniechanie przekazania przez pracownika Departamentu Inwestycji do Departamentu Księgowości informacji o konieczności zwrotu tych środków, zgodnie z § 7 ust. 4

zarządzenia Nr 31/24 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 22 kwietnia 2024 r. w sprawie wprowadzenia Zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego z późn. zm.

W związku z powyższym, ww. zobowiązania nie zostały zaklasyfikowane jako wymagalne i wykazane w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za II i III kwartał 2025 r., zgodnie z wymogami § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 652).

Zadania w zakresie terminowego zwrotu zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji należały do pracowników Departamentu Inwestycji. Nadzór w tym zakresie sprawował Dyrektor tego Departamentu.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Marszałkowskiego w Województwie Śląskim w zakresie:

- przekazywania informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu Marszałkowskiego celem zapewnienia terminowego zwrotu zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji, stosownie do art. 453 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793),

- prawidłowego kwalifikowania niezwróconych w terminie ww. zobowiązań jako wymagalnych i ich prezentowania w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652), a także art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.),

mając na uwadze art. 68 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W zakresie udzielania i rozliczania dotacji:

- *W dniu 15 lutego 2023 r. zawarto z podmiotem leczniczym umowę nr CRU WSL 0629/IP/2023 o udzielenie dotacji celowej w kwocie 3.034.290,00 zł na dofinansowanie kosztów zadania pn.: „Dostosowanie drogi pożarowej na terenie Oddziału dla Dzieci i Młodzieży Beskidzkiego Zespołu Leczniczo – Rehabilitacyjnego Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu do obowiązujących przepisów” w której nie określono terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji. Powyższym naruszono art. 116 ust. 1 pkt 7 w związku z art. 115 ust. 3 i art. 114 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 633 z późn. zm.). Stosownie do wskazanych przepisów, umowa o dotację na realizację zadań określonych w art. 114 ust. 1 pkt 1-6 zawiera co najmniej termin*

zwrotu niewykorzystanej części środków finansowych, nie dłuższy niż 15 dni od określonego w umowie dnia wykonania zadania.

Z udzielonych w tym zakresie wyjaśnień wynikało, że nie ustalono takiego terminu w umowie, ponieważ wypłata dotacji następowała do wysokości kwoty złożonego wniosku o transzę dotacji, ustalonej na podstawie niezapłaconych, prawidłowo opisanych faktur (w związku z czym było niskie prawdopodobieństwo niewykorzystania całości dotacji).

Powyższa dotacja została w całości wykorzystana na dofinansowanie kosztów realizacji zadania, w związku z czym nie zachodziły przesłanki do zwrotu części dotacji.

Zadania w zakresie przygotowania dokumentacji do udzielenia dotacji, w tym projektu umowy oraz nadzór nad realizacją umowy o dotację dla ww. podmiotu należały do pracowników Departamentu Inwestycji. Nadzór nad pracownikami w tym zakresie pełnił Dyrektor tego Departamentu.

Umowę ze strony Województwa Śląskiego podpisali: p. Krzysztof Klimosz – ówczesny Członek Zarządu Województwa Śląskiego oraz p. Grzegorz Boski – ówczesny Członek Zarządu Województwa Śląskiego.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Departamentu Inwestycji w zakresie prawidłowego opracowywania umów o udzielenie dotacji dla podmiotów leczniczych na realizację zadań określonych w art. 114 ust. 1 pkt 1 - 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2026 r., poz. 156), co w szczególności dotyczy ustalania w umowach terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji, stosownie do art. 116 ust.1 pkt 7 ww. ustawy, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- W latach 2022 - 2023 członkowie Zarządu Województwa Śląskiego nie wykorzystali zaległego urlopu wypoczynkowego za lata 2021 - 2022 w terminie do 30 września następnego roku kalendarzowego.

Powyższe było niezgodne z art. 152 oraz art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanymi przepisami, pracownikowi przysługuje prawo do corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego. Pracownik nie może zrzec się prawa do urlopu. Urlopu niewykorzystanego w terminie ustalonym zgodnie z planem urlopu, należy pracownikowi udzielić najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego.

Powyższe dotyczyło następujących osób:

- p. Jakuba Chełstowskiego – Marszałka Województwa Śląskiego, który na dzień zakończenia stosunku pracy tj. na dzień 6 maja 2024 r., posiadał niewykorzystany urlop w ilości 68 dni za lata 2021 - 2024, w tym 5 dni za rok 2021 oraz 26 dni za rok

2022, skutkiem powyższego była wypłata ekwiwalentu w dniu 6 maja 2024 r., w tym w kwocie 29.688,08 zł za zaległy urlop za lata 2021 - 2022,

- p. Izabeli Domagała – członka Zarządu Województwa, która na dzień zakończenia stosunku pracy tj. na dzień 21 listopada 2022 r., posiadała niewykorzystany urlop wypoczynkowy w ilości 45 dni za lata 2021 - 2022, w tym 21 dni za rok 2021, skutkiem powyższego w dniu 23 listopada 2022 r. wypłacono ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop, w tym w kwocie 15.385,44 zł za zaległy urlop z roku 2021 r.,

- p. Wojciecha Kałuży – Wicemarszałka Województwa Śląskiego, który na dzień zakończenia stosunku pracy, tj. na dzień 21 listopada 2022 r., posiadał niewykorzystany urlop wypoczynkowy w ilości 26 dni za lata 2021 - 2022, w tym 2 dni za rok 2021, skutkiem powyższego w dniu 23 listopada 2022 r. wypłacono ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop, w tym w kwocie 1.903,68 zł za zaległy urlop z roku 2021 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami, w Urzędzie Marszałkowskim na bieżąco podejmowane były działania organizacyjne i nadzorcze, mające na celu zapobieganie kumulowaniu niewykorzystanych urlopów, w szczególności poprzez bieżący monitoring wykorzystania urlopów, przekazywanie informacji osobom zarządzającym oraz coroczne kierowanie do pracowników pism przypominających o obowiązku wykorzystywania zaległych urlopów wypoczynkowych.

Ponadto, po ostatniej kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi zostało wystosowane pismo do pracowników Urzędu oraz do Kancelarii Zarządu o obowiązku wykorzystywania urlopu do 30 września danego roku.

Natomiast brak wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego przez członków Zarządu Województwa (w tym Marszałka Województwa) wynikał m.in. z faktu, że część okresu, w którym powstały zaległości urlopowe, przypadła na lata 2021 -2022, w których funkcjonowanie administracji publicznej odbywało się w szczególnych warunkach związanych z przeciwdziałaniem skutkom pandemii COVID-19. Również, w związku z wybuchem wojny na Ukrainie w 2022 roku, samorząd województwa został obciążony szeregiem nowych, pilnych obowiązków. Okres ten wiązał się z koniecznością bieżącego reagowania na zmieniające się regulacje prawne oraz zapewnienia ciągłości realizacji zadań samorządu województwa, co w praktyce ograniczało możliwość skorzystania z urlopu wypoczynkowego.

Nieprawidłowość polegająca na braku wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego do 30 września roku następnego przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego została stwierdzona również w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Województwa Śląskiego, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa RIO w Katowicach Znak: WK-610/40/4/21/22 z dnia 29 kwietnia 2022 r.

Czynności z zakresu prawa pracy wobec p. Jakuba Chelstowskiego – ówczesnego Marszałka Województwa Śląskiego wykonywali: p. Wojciech Kałuża – Wicemarszałek Województwa do dnia 29 listopada 2022 r., p. Dariusz Ptaś – ówczesny Sekretarz Województwa od dnia 30 listopada 2022 r. do dnia 15 października 2023 r. oraz p. Krzysztof Dzierwa – Sekretarz Województwa od dnia 16 października 2023 r.

Czynności z zakresu prawa pracy wobec członków Zarządu Województwa Śląskiego wykonywał p. Jakub Chelstowski – Marszałek Województwa.

Wniosek nr 5

Zapewnić prawidłowe udzielanie urlopów pracownikom Urzędu Marszałkowskiego, tj. zgodnie z wymogami art. 168 w związku z art. 152 i art. 162 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2025 r., poz. 277 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *Do dnia kontroli nie podjęto działań w celu dostosowania postanowień Statutu wojewódzkiej jednostki organizacyjnej - Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie, regulujących kwestie z zakresu prawa pracy dotyczące kierownika tej jednostki, do zgodności z obowiązującymi w tym zakresie przepisami art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282 z późn. zm.).*

W § 7 ust. 3 Statutu ww. jednostki organizacyjnej, przyjętego uchwałą Nr III/23/5/2008 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie utworzenia wojewódzkiej jednostki organizacyjnej pod nazwą: „Śląski Ogród Zoologiczny” ustalono, że „czynności z zakresu prawa pracy wobec dyrektora Ogrodu Zoologicznego wykonuje Zarząd Województwa Śląskiego”.

Powyższa regulacja była niezgodna z art. 7 pkt 3 ww. ustawy o pracownikach samorządowych, zgodnie bowiem ze wskazanym przepisem, czynności z zakresu prawa pracy wobec kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych wykonuje marszałek województwa.

Zgodnie z wyjaśnieniami członka Zarządu Województwa Śląskiego sprawującego merytoryczny nadzór nad działalnością powyższej jednostki, aktualnie procedowany jest projekt zmiany Statutu ww. jednostki, w którym uwzględnione zostaną również odpowiednie zapisy dotyczące czynności z zakresu prawa pracy wobec kierownika tej jednostki.

Nadzór nad działalnością ww. jednostki sprawowała komórka organizacyjna Urzędu Marszałkowskiego właściwa do spraw ochrony środowiska, aktualnie Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych (poprzednio występująca pod nazwami Departament Ochrony Środowiska oraz Wydział Ochrony Środowiska), do zadań której należało również przygotowanie odpowiedniego projektu uchwały w sprawie zmiany Statutu tej jednostki.

Inicjatywa uchwałodawcza, tj. przedkładanie projektów uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego pod obrady Sejmiku, należała do Zarządu Województwa Śląskiego, jak również do Marszałka Województwa, zgodnie z postanowieniami § 18c pkt 5 i pkt 6 Statutu Województwa Śląskiego ustalonego uchwałą Nr I/33/2/01 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 kwietnia 2001 r. (ze zmianami).

Czynności z zakresu prawa pracy w stosunku do kierownika ww. jednostki (Dyrektora Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie), takie jak m.in. nawiązanie stosunku pracy poprzez zawarcie pisemnej umowy o pracę, faktycznie wykonywał Marszałek Województwa zgodnie z art. 7 ust. 3 ww. ustawy o pracownikach samorządowych.

Wniosek nr 6

Podjąć działania w celu dostosowania postanowień § 7 ust. 3 Statutu Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie przyjętego uchwałą Nr III/23/5/2008 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 kwietnia 2008 r. do zgodności z obowiązującymi w tym zakresie przepisami art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1135).

W zakresie sprawozdawczości:

- *W 2023 r. w jednostkowych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II, III i IV kwartału 2023 r. nie wykazano udzielonego w dniu 24 marca 2023 r. poręczenia w wysokości 645.600,00 zł. Naruszono tym § 4 ust. 2 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652).*

Województwo Śląskie w dniu 24 marca 2023 r. na podstawie umowy poręczenia Nr CRU WSL 699/NZ/2023 zawartej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach udzieliło poręczenia za zobowiązania z tytułu pożyczki zaciągniętej przez SPZOZ Szpital Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku do kwoty 645.600,00 zł. Poręczenie zostało udzielone nie później niż do 31 grudnia 2023 r. Udzielonego poręczenia nie wykazano w sprawozdaniu Rb-Z w części B - „Poręczenia i gwarancje” w wierszu F3 „wartość poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym” wg stanu na koniec II, III i IV kwartału 2023 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami, poręczenie utraciło moc z dniem 16 sierpnia 2023 r., w związku z tym nie wykazano kwot w części B. F1, F3. za III i IV kwartał 2023 r.”.

Stwierdzić należy, że wiersz F3 różni się od wiersza F1 (zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji). Podczas gdy w wierszu F1 należy wykazać stan zadłużenia na konkretny dzień (według stanu na koniec kwartału), w wierszu F3 należy wykazać operacje, które zaistniały w danym okresie sprawozdawczym, tj. od początku roku budżetowego do końca okresu sprawozdawczego.

Przygotowanie danych do sporządzenia sprawozdań Rb-Z w ww. zakresie należało do pracowników Referatu Planowania Finansowego w Departamencie Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Sprawozdania kwartalne Rb-Z podpisali: za II kwartał 2023 r. - p. Łukasz Czopik – Wicemarszałek Województwa Śląskiego, za III kwartał - p. Dariusz Ptaś – Dyrektor Departamentu Organizacji Urzędu, za IV kwartał 2023 r. p. Jakub Chelstowski – Marszałek Województwa Śląskiego, a ponadto każde ze sprawozdań podpisała p. Elżbieta Stolorz-Krzysz – Skarbnik Województwa Śląskiego.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Marszałkowskiego w zakresie prawidłowego wykazywania w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wartości udzielonych w okresie sprawozdawczym poręczeń, stosownie do § 4 ust. 2 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2025 r., poz. 1483 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2022-2025 nieprawidłowo zamknięto konto księgi głównej budżetu (organu) 140 „Środki pieniężne w drodze”, niezgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz z zakładowym planem kont dla budżetu Województwa Śląskiego wprowadzonym zarządzeniem Marszałka Województwa Śląskiego Nr 121/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. z późn. zm., Nr 30/24 z dnia 22 kwietnia 2024 r., Nr 71/25 z dnia 22 lipca 2025 r.*

W zestawieniach obrotów i sald kont księgi głównej sporządzonych wg stanu na 31 grudnia 2022 r., 2023 r., 2024 r., 2025 r. ww. konto wykazywało w bilansie zamknięcia dwa salda, tj.:

- 2022 r. Wn 34.094.331,51 zł, Ma 31.956.803,65 zł,*
- 2023 r. Wn 105.223.862,77 zł, Ma 103.860.035,86 zł,*
- 2024 r. Wn 6.653.118,22 zł, Ma 5.792.196,62 zł,*
- 2025 r. Wn 9.470.947,07 zł, Ma 7.774.297,10 zł.*

W bilansie z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za ww. okresy po stronie aktywów w poz. 1.1 Środki pieniężne budżetu wykazano per saldo ww. sald konta 140.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, do każdego rachunku bankowego budżetu województwa otwarto odrębny oddział (dziennik częściowy), w związku z tym konto 140 – „środki pieniężne w drodze – przekaz” ma zastosowanie w księgowaniu operacji pomiędzy rachunkami budżetu województwa.

Przykładowo przelew środków ewidencjonowany jest w jednym oddziale: Wn 140-02 Ma 133-01, a wpływ środków w drugim oddziale: Wn 133-06 Ma 140-02. Program nie daje możliwości zbilansowania konta 140-02 z uwagi na prowadzenie ewidencji na odrębnych oddziałach.

Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg budżetu (organu) należały do pracowników Departamentu Finansowego. Nadzór w tym zakresie prowadził Dyrektor tego Departamentu.

Wniosek nr 8

Zapewnić prawidłowe zamknięcie konta 140 „Środki pieniężne w drodze” w księgach rachunkowych budżetu Województwa Śląskiego (organu), zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342 z późn. zm.) oraz zaciągnięciem planu kont dla budżetu Województwa Śląskiego wprowadzonym zarządzeniem Nr 71/25 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 22 lipca 2025 r.

Ponadto, Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach, przeprowadziła w okresie od dnia 26 marca 2026 r. do dnia 8 maja 2026 r. kontrolę doraźną jednostki budżetowej Województwa Śląskiego, tj. Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie.

Podczas tej kontroli stwierdzono, iż umowy powodujące powstanie zobowiązań pieniężnych, zawierane w latach 2022 - 2026 (do dnia kontroli) przez Dyrektora ww. jednostki budżetowej, nie zostały przedłożone Skarbnikowi Województwa Śląskiego bądź osobom przez niego upoważnionym, celem dokonania kontrasygnaty, stosownie do treści art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1668 z późn. zm.).

W trakcie kontroli kompleksowej ustalono, iż p. Elżbieta Stolorz-Krzysz – Skarbnik Województwa Śląskiego nie udzieliła upoważnienia do kontrasygnaty głównym księgowym jednostek organizacyjnych Województwa. Upoważnienia do kontrasygnaty udzieliła natomiast Dyrektorowi Departamentu Finansowego i Dyrektorowi Departamentu Księgowości w Urzędzie

Zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Województwa Śląskiego, to kierownik jednostki dokonuje oceny kompetencji głównego księgowego tejże jednostki, a Skarbnik Województwa nie wykonuje nad nim nadzoru. W wyjaśnieniach wskazano, że kierownik jednostki budżetowej w momencie składania oświadczeń woli skutkujących zaciągnięciem zobowiązań do wysokości planu finansowego, uzyskuje podpis głównego księgowego jednostki, który stanowi potwierdzenie zgodności tej czynności z planem finansowym. Ponadto wyjaśniono, że pracownik, któremu Skarbnik udzielił jakichkolwiek pełnomocnictw jest osobą, na zatrudnienie której miał osobisty wpływ. Tym samym pełni nad nią nadzór i ponosi ewentualną odpowiedzialność za jej pracę.

W Województwie Śląskim nie ustalono procedur regulujących kwestie obiegu umów pomiędzy jednostkami organizacyjnymi a Urzędem Marszałkowskim celem ich kontrasygnowania.

Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy, w myśl art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, do obowiązków Marszałka Województwa Śląskiego.

Wniosek nr 9

Zapewnić kontrolę obowiązku przekazywania przez Śląski Ogród Zoologiczny w Chorzowie, Skarbnikowi Województwa bądź osobom przez niego upoważnionym, umów bądź innych dokumentów powodujących zaciąganie zobowiązań, celem dokonania kontrasygnaty, zgodnie z art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2026 r., poz. 720), mając na uwadze art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2 i 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.)

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r., poz. 7), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/